

Jaargang 29 Nummer 3

Drieklank

Wijkblad van Geloofsgemeenschap De Drie Ranken
Februari 2024

De Drie Ranken

Thema:
Brieven aan Paulus

Inhoud

Thema: Brieven aan Paulus

Redactie	2
Meditatie - 40-dagentijd	3
Preek van de leek	3

Paasgroetenactie	4
Paulus, apostel	5
Paulus en zijn reizen	6

Hemelpost	7
Toekomst PGA	8
Verbindend organiseren	8

Geachte apostel	9
Kerkrentmeesters	10

Activiteitenkalender	11-12
Mantelzorg	12
OGJG	13
Ken je wijk	13-14
Hersenletsel	14
KOM!	15

Je verhaal verbeeld	16
Groene pagina	17-18
Senioren Paasviering	18
Samen eten	18
Oase leesgroep	18

Brief van Petrus	19
Kerkwijzer	20-21
Rooster vieringen	22

Van de redactie

De kunst van het brieven schrijven lijken we te verleren. Voor een brief, daar moet je even goed voor gaan zitten. Schrijven, doorhalen, opnieuw beginnen. Goed nadenken wat je wilt vertellen aan de ontvanger. En dat kost tijd. Dat wist de Franse filosoof Blaise Pascal in de 17e eeuw al toen hij schreef: Ik schrijf je een lange brief want ik had geen tijd voor een korte. Ik denk dat hij bijzonder gestrest zou worden bij het idee van een social media post van maximaal 120 karakters!

We lezen in De Drie Ranken in de komende veertigdagentijd - de veertig dagen voor Pasen - uit de brieven van Paulus. Hans Hase geeft in twee artikelen een beeld van de apostel Paulus, en zijn zendingsreizen.

De brieven van Paulus lijken vaak om een reactie, of zelfs een repliek te vragen. Paulus vindt er vaak geen doekjes om, en doet ook uitspraken waar we vandaag de dag anders over denken; denk aan de positie van vrouwen of over homoseksualiteit. Maar er is ook veel moois in zijn brieven. Vandaar dit thema: brieven aan Paulus.

Hans Hulst schreef een collegiale brief terug en Willem Olierook kroop in de huid van die andere apostel, Petrus, en schreef als zodanig Paulus een brief. En samen met de Verwondering krijgt u op 6 maart ook de kans! Nog meer brieven in artikelen over de paasgroetenactie en de hemelpost.

Daarnaast staan er weer veel activiteiten in de kalender: over mantelzorg, een nieuwe collegereeks van OGJG, niet aangeboren hersenletsel, zin in ouderdom om er maar een paar uit te lichten.

Gert Jan Luiten

Gedicht bij een nieuw jaar.

De dag breekt aan...

Ontelbaar zijn de stemmen
een smekend roepen naar een hemel
wie of waar of hoe - o God
uw ster straalt ergens in het donker
van onrecht en verdriet

Hoe waar is het dat wij geborgen zijn
waar u ons ongeduldig wacht
wij zoeken domweg aarzelend
onzeker naar erbarmend licht
dat onze levens voedt en draagt

O God - en toch
uw liefdeskind lag in de kribbe
het Oosterlicht glanst in de nacht
en zie wij mogen u beminnen
de morgen wenkend daagt

Nieuw begin van leven...

Sophie Custers

Zelfportret als de apostel Paulus,
Rembrandt van Rijn, 1661

Colofon

Drieklank is een uitgave van de geloofsgemeenschap De Drie Ranken. Het blad verschijnt 5 maal per jaar en wordt gratis verspreid. Ook wordt Drieklank op de website van De Drie Ranken gepubliceerd. Vrijwillige bijdragen om dit blad mogelijk te maken kunnen worden overgemaakt op rekening NL08 INGB 0005 1738 56 tnv PKN Wijkgemeente De Maten te Apeldoorn onder vermelding Drieklank. Daarnaast worden

advertenties geplaatst. Meer informatie ✉ drieklank@3ranken.nl

Redactie: Hans Hase, Hans Hulst, Gert Jan Luiten, Willem Olierook, Gerard van Straaten.

Vragen over bezorging:
✉ bezorgingdrieklank@3ranken.nl

Kopij volgend nummer uiterlijk **vrijdag 23 februari 2024** voor 24.00 uur aanleveren via

✉ drieklank@3ranken.nl

Tekst svp niet opmaken en gebruik als bestandsnaam 2403 + onderwerp artikel. Illustraties apart meesturen. Drieklank verschijnt dan 16 maart, voor de periode tot eind april.

Veertigdagentijd 2024: 'Aan Paulus, uit de gemeente De Maten...'

Bijna tweeduizend jaar later schrijven we brieven terug aan Paulus. De apostel die gewoon was om brieven te schrijven met zijn visie en geloof, krijgt nu brieven terug. Niet uit Korinthe en Rome, maar van ons. Elke zondag op weg naar Pasen staat een tekst van de apostel centraal, en reageren we op zijn woorden. Is zijn vraag en boodschap van toen nog wel relevant voor vandaag? Graag nodigen we iedereen uit om te reageren op Paulus en zelf in de pen te klimmen. Hoe? Dat wordt later bekend op de website en op de weekbrief. Maar laten we weer gaan schrijven! Aan Paulus. Maar ook aan elkaar. Kom met je verhalen!

Dit zijn de fragmenten waar we de zondagen in de 40-dagentijd bij stil zullen staan. Twee keer staat er ook een 'Preek van de Leek'-viering gepland.

Aswoensdag, woensdag 14 februari
2 Korinthe 6: 10

'We hebben verdriet maar toch zijn we altijd verheugd, we zijn arm maar toch maken we velen rijk, we bezitten niets, maar toch hebben we alles'

1e zondag van de 40-dagentijd, 18 februari
Romeinen 6: 13

'Stel jezelf niet langer in dienst van de zonde, als een werktuig voor het onrecht, maar stel jezelf in dienst van God. Denk aan jezelf als levenden die uit de dood zijn opgewekt en stel jezelf in dienst van God als een werktuig voor de gerechtigheid.'

2e zondag van de 40-dagentijd, 25 februari,
tevens 'Preek van de Leek' met Minour Samuël
Galaten 3: 26-28

*'door het geloof en in Christus Jezus zijn jullie allen kinderen van God, ...en door de doop zijn jullie met Christus omkleed. Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen- **jullie zijn allen één in Christus.**'*

3e zondag van de 40-dagentijd, 3 maart
Filippenzen 2: 3-5

*'handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan jezelf. **Heb niet alleen je eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander. laat onder jullie die gezindheid heersen die Christus Jezus had.**'*

4e zondag van de 40-dagentijd, 10 maart
1 Korinthe 13: 3

*'al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs en kon ik daar trots op zijn-**had ik de liefde niet, het zou me niet baten**'*

5e zondag van de 40-dagentijd, 17 maart,
tevens Preek van de Leek met burgemeester Ton Heerts
Uit 1 Korinthe 12

'Wij vormen samen één lichaam. ..Er is een groot aantal delen, maar met elkaar vormen wij één lichaam...Allen hebben wij elkaar nodig. ..Wanneer één lichaamsdeel lijdt, lijden alle anderen mee.'

6e zondag van de veertigdagentijd, 24 maart,
Palmzondag
Romeinen 8: 38,39

*'Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten, noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, **ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer**'*

Paasmorgen, zondag 31 maart
1 Korintiërs 1: 27,28

'wat in de ogen van de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen; wat in de ogen van de wereld onbeduidend is en wordt veracht, wat niets is, heeft God uitgekozen om wat wél iets is, teniet te doen.'

Ad Wijlhuizen

De preek van de leek

zondag 25 februari: Mounir Samuël (1989)

"Ik zoek naar antwoorden op de grote vragen van deze tijd."

Politicoloog, auteur, publicist, performance artiest, trainer, presentator & cultureel ondernemer op het snijvlak van media, politiek, religie, taal, cultuur & klimaat.

zondag 17 maart: Ton Heerts (1966)

"Wat we wel moeten doen is opstaan. En medestander zijn. Niet wegkijken..."

Opleiding KMA. Werkzaam geweest bij de marechaussee en de Vakbeweging. Kamerlid geweest, voorzitter van de MBO-raad en van v.v. Apeldoornse Boys. Sinds 2019 burgemeester van Apeldoorn.

Paasgroetenactie

In de veertigdagentijd zal het gaan over de Brieven van Paulus. De diaconie sluit hierbij aan door mee te doen met de landelijke paasgroetenactie van de PKN. Op zondag 18 februari wordt u in de gelegenheid gesteld om voor of na de viering een kaart met een bemoediging naar gedetineerden te schrijven. De kaarten gaan naar gevangenen in Nederland en Nederlandse gevangenen in het buitenland. Het wordt door de gevangenen als zeer waardevol ervaren dat er aan hen gedacht wordt. Door de PKN worden de kaarten aangeleverd en ze zijn dit jaar ontworpen door een gedetineerde vrouw in de penitentiaire inrichting in Zwolle. De kaart is een zgn. dubbele kaart. De gedetineerde ontvangt van u een kaart en hij/zij kan dan de aangehechte kaart sturen naar iemand anders.

Een paar spelregels: zet **wel** uw naam maar **niet** uw adres op de kaart. Het is fijn wanneer een kaart ondertekend is. Eigen gemaakte kaarten kunnen i.v.m. de veiligheid niet verstuurd worden. U kunt slechts een kleine, korte bemoediging op de kaart zetten. U kunt uw kaart niet meenemen naar huis om te schrijven. Het is fijn wanneer de dubbele kaart wordt voorzien van een postzegel, neemt u deze eventueel mee van huis? De diaconie zal zorgdragen voor het versturen van alle geschreven kaarten naar de PKN in Utrecht. Zij zorgen voor de landelijke verspreiding van alle kaarten naar de detentiecentra. Schrijft u mee?

Namens de diaconie, Wilma Paulussen

Gedetineerde vindt paasgroetenkaarten een 'onwijs mooi gebaar'

Met Pasen worden gevangenis en tbs-klinieken in Nederland overspoeld met kaarten. Tijdens een dienst in de gevangenis worden deze paasgroetenkaarten uitgedeeld aan gedetineerden. In de vrouwegevangenis van Nieuwersluis worden de kaarten met grote dankbaarheid ontvangen. "Onwijs mooi dat er zoveel moed en kracht wordt geschonken naar ons toe", vertelt een gedetineerde. 'Petrus in het land' (KRO-NCRV) maakte er in 2022 een uitzending over.

Echte bemoediging

De Paasgroetenactie wordt gecoördineerd door vrijwilligers Gerry van Wijngaarden en Jeannette de Groot. Een aantal weken hebben ze keihard gewerkt om alle binnengekomen kaarten te sorteren en pakketten te maken voor gevangenis en tbs-klinieken in heel Nederland en op de Nederlandse Antillen. Daarbij kregen ze hulp van andere vrijwilligers uit hun woonplaatsen Giessenburg en Giessen-Oudekerk. Met elkaar hebben ze ervoor gezorgd dat iedere kaart is voorzien van een bemoedigende tekst. Gerry: "Het is zo goed als gedetineerden echt gesterkt worden door de groet op de kaart. Je weet nooit hoe iets landt. Wij zaaien, maar alleen God kan oogsten." Gerry en Jeannette letten er bij het sorteren altijd op dat er op iedere extra kaart die meegestuurd wordt een postzegel geplakt zit. Is die per ongeluk vergeten, dan wordt er eigenhandig een postzegel bij geplakt. "We hoorden eens dat een gedetineerde zo blij was met die extra kaart. De man had nog geen contact kunnen krijgen met zijn familie en had geen geld voor een telefoonkaart. Hij bad om een oplossing en de kaart voelde voor hem als gebedsverhoor. Dat is waar je het voor doet," aldus Gerry.

Handvol liefde

'Bekommer u om de gevangenen alsof u samen met hen gevangen zat' - woorden van Paulus in de Hebrëënbrieff - zijn Gerry en Jeannette op het lijf geschreven. "Het lot van gevangenen gaat me aan het hart," vertelt Gerry. "Naast het organiseren van deze actie bezoek ik ook gedetineerden. Een van hen zei eens: 'Geef me het gevoel dat ik er mag zijn. Een beetje mededogen, een handvol liefde, meer niet.' God heeft me geleerd om naar hen om te zien." Beide vrouwen zijn met hart en ziel betrokken bij de actie. Gerry: "De paasgroeten zijn een bemoediging voor degenen die 'binnen de muren' zijn: men weet dat de gemeente 'buiten de muren' hen niet vergeten is. God is bij hen, ondanks alle gesloten deuren."

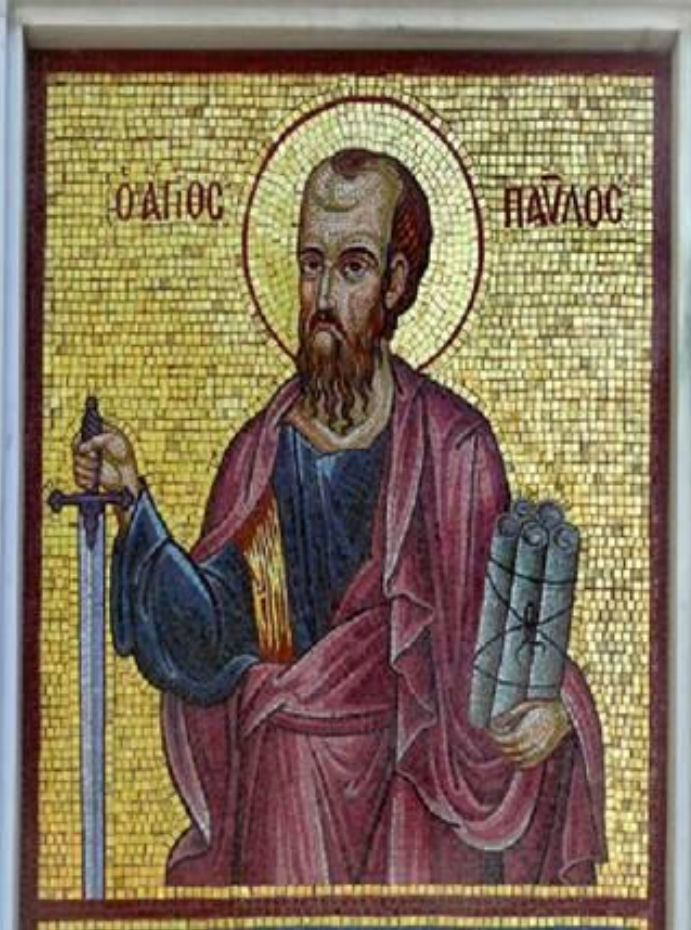
[bron: protestantsekerk.nl]
Willem Olierook

De aflevering van Petrus in het Land is terug te kijken via <https://npo.nl/start/serie/petrus-in-het-land/seizoen-2/liefde-om-door-te-geven/afspelen>

The logo for 'Petrus in het land', featuring the name 'Petrus' in a blue, stylized font above the words 'in het land' in a smaller, simpler font.

Paulus: apostel van Geloof, Hoop en Liefde.

Als apostel past Paulus niet echt in het rijtje van de apostelen. De "twaalf" hebben Jezus in levende lijve meegemaakt. Paulus was de eerste die hem uitsluitend als de Verrezen Christus heeft leren kennen. Paulus van Tarsus (in het huidige Oost-Turkije), zijn geboorte jaar wordt geschat op 8 na Chr. Hij is gestorven rond het jaar 67 in Rome.

Wat ga ik over deze bijzondere apostel schrijven? Veel te weinig om hem alle eer te geven die hem toekomt. Het is moeilijk om een selectie te maken. We kennen deze apostel uit het werk van Lucas: De Handelingen van de Apostelen, en uit zijn eigen brieven. Hij schreef er een 14 - tal waarvan er een 7-tal als onbetwist aan hem worden toegeschreven.

Hij werd in Tarsus geboren. Paulus of moet ik zeggen Saulus wordt geboren in een welgesteld gezin, als jonge man wordt hij naar Jeruzalem gestuurd. Hier ontving hij op de school van Rabbijn Gamaliël de Oudere als

farizeeër een streng onderricht in de Joodse Wet. Na jaren van scholing keerde hij terug naar Tarsus, hij was niet aanwezig in Jeruzalem tijdens de openbare jaren van Jezus' onderricht.

Na de Passie van Christus keert hij terug naar Jeruzalem, hij is dan een ijverige farizeeër. Hij werkt dan o.a. mee aan de steniging van Stefanus. Bekend is zijn omslag van bestrijder tot fanatiek verdediger van het geloof dat de nieuwe Messias Jezus Christus is. Na zijn bekering die op weg naar Damascus plaats heeft gevonden wordt hij niet langer Saulus maar Paulus genoemd.

Hij heeft een onstuimig leven. Er is zelfs een tijd dat hij niet actief is in de kerk maar als tentenmaker zijn kost verdient. Hij maakt enkele missionaire reizen, en schrijft aan geloofsgroepen zijn welbekende brieven. Velen zullen de 1-ste brief aan de Korintiërs kennen met zijn bekende woorden over geloof, hoop en liefde, maar de liefde is de voornaamste. Een tekstgedeelte dat erg bekend is, en dat bij belangrijke momenten in een mensenleven vaak gelezen wordt.

Op een mozaïek uit Berea wordt Paulus afgebeeld met een volle baard en een krachtig voorkomen. De tekenen waaraan hij herkend kan worden, het zwaard en de boeken, zijn eveneens afgebeeld.

Na zijn derde reis keert hij terug naar Jeruzalem, hij wordt in een conflict betrokken. Koning Agrippa en gouverneur Felix moeten hun oordeel vormen over een voorval dat zich binnen de synagoge heeft afgespeeld. Hij werd ervan verdacht dat hij een Griekse man van niet-joodse afkomst meegenomen zou hebben naar de Tempel. Vanuit het standpunt van de joden gezien had hij hiermee het heiligdom geschonden. Zij sturen Paulus uiteindelijk naar Rome om door de keizer berecht te worden. Onderweg lijdt hij schipbreuk, maar hij wordt opgevist en via de Italiaanse kust bereikt hij de Romeinse hoofdstad. Ook in Rome zal Paulus over Christus blijven getuigen. Paulus doet een laatste oproep tot de bekering van zijn volk. Hier wordt hij als Romeins burger onthoofd. Hij ligt begraven in de Basiliek van Sint Paulus buiten de muren.

Hans Hase

Paulus en zijn reizen

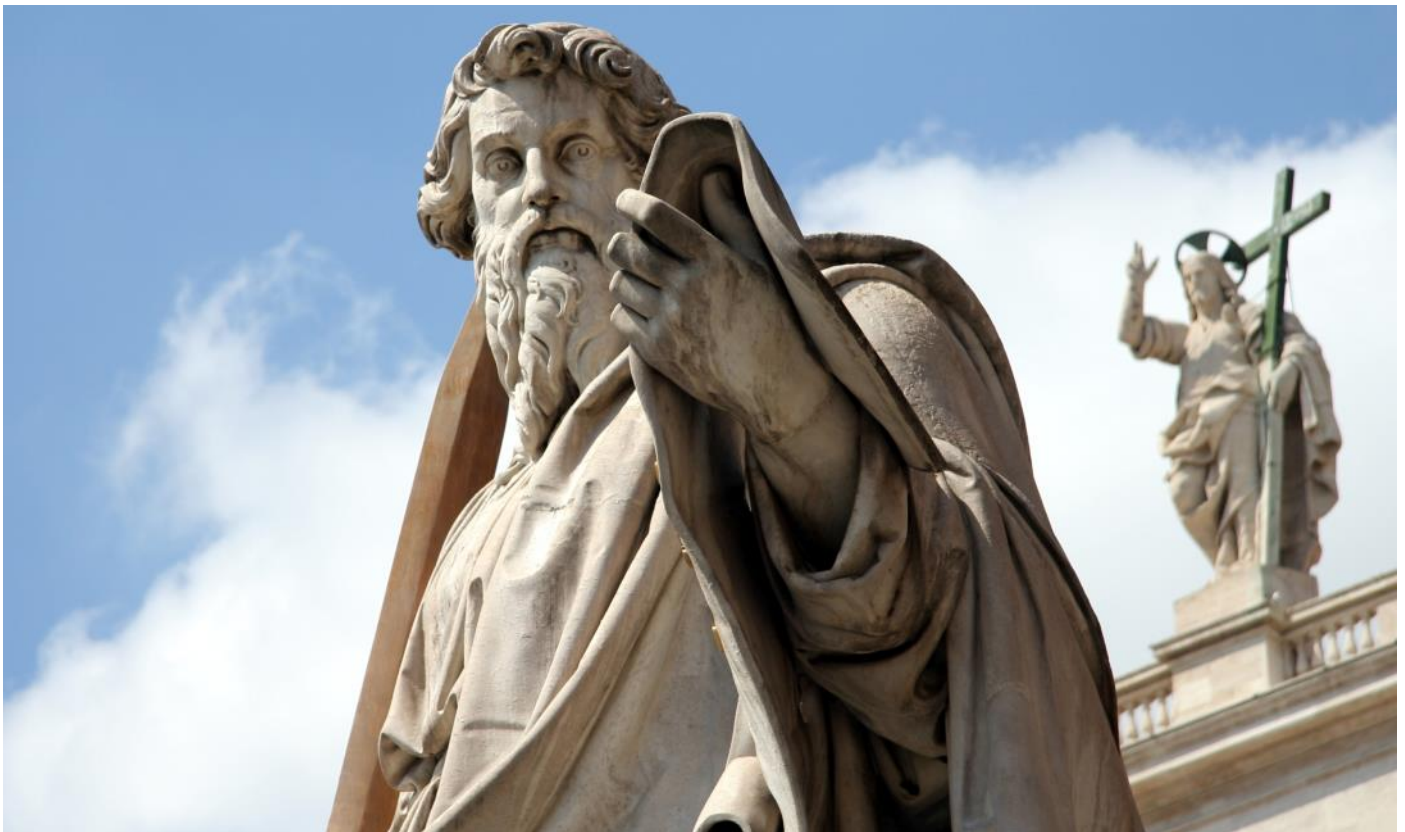
De apostel Paulus is bekend om zijn brieven, zijn grote omwenteling in zijn leven, maar ook van zijn vele reizen. Geboren in Tarsus kwam hij al vroeg in aanraking met de Grieks-Romeinse cultuur en godenwereld. In zijn brieven is duidelijk waar hij over spreekt en waar de gevoeligheden liggen. Daar heeft hij ongetwijfeld tijdens zijn reizen rekening mee gehouden.

Het reizen zat hem in het bloed. Als jongeman werd hij naar Jeruzalem gestuurd. Na zijn bekering gaat hij drie zendingsreizen maken en zijn vierde tevens laatste reis, waarin hij als gevangene wordt behandeld, is hem noodlottig, hij sterft te Rome. Zijn manier van reizen is op geen enkele wijze te vergelijken met ons reizen of het moet zijn met de voettochten die gemaakt worden naar o.a. Santiago de Compostella. Hij legt imposante afstanden af, over land ruim 8000 km en over zee ruim 9000 km. Onderweg leed hij drie keer schipbreuk en werd meerdere keren overvallen door struikrovers. Hij kende veel ontberingen tijdens zijn reizen, en honger en dorst waren hem niet vreemd. Soms werd hij met de dood bedreigd dan weer werd hij gastvrij onthaald. Een reis van uitersten. En als hij zonder geld zat, pakte hij zijn oude beroep van tentenmaker weer op om in zijn onderhoud te voorzien.

staat: Hoe lieflijk zijn de voeten van hen, die een goede boodschap brengen'.

Paulus heeft veel steden bezocht, veel ervan lagen op belangrijke handelsroutes. Dat zal bewust zo gebeurd zijn; immers in de grote steden kon je uit de voeten met het Grieks, terwijl in de dorpen veelal een plaatselijk dialect gesproken werd. En er speelt een andere keuze, in de dorpen was men over het algemeen wat conservatiever, men was meer naar binnen gericht en niet zo open voor nieuwe ideeën als in de steden. Dit is ten dele een verklaring voor de snelle verspreiding van de prediking van Paulus. Een bewuste keuze van Paulus of is het geboren uit praktische overwegingen? We zullen ernaar blijven gissen.

De meeste steden die Paulus bezocht waren handelssteden, Kolosse bekend om zijn wol, Antiochië in Pisidië, Ikonium Lystra en Derbe waren steden aan de Oost – West handelsroute. Efeze, Korinte en Tessalonica zijn bekende havensteden die hij bezocht, waarbij gezegd moet worden dat het huidige Efeze geen haven meer heeft van enige betekenis. Deze steden waren een smeltkroes voor sociale contacten, een plek om hogerop te komen. Er was door het uitgebreide economische verkeer een ruime middenstand, een kleine bovenlaag en een grote groep slaven.

Paulus, beeld Vaticaanstad

Wat is de reden dat Paulus op reis ging om het geloof over en van Christus te verspreiden?

In Romeinen 10:14-15 staat die reden te lezen: 'Hoe zullen zij geloven in Hem, van wie zij niet gehoord hebben? Hoe horen zonder prediker? En hoe zal men prediken zonder gezonden te zijn? Gelijk geschreven

Hoe vergaat het ons als we op reis gaan? Vakantiegeld geeft ons een onafhankelijk gevoel. Maar echt onafhankelijk? Nadenken over de reizen van Paulus biedt kansen om dichterbij de Bron van ons bestaan te komen.

Hans Hase

Brieven via de hemelpost

Midden in onze kerktuin, maar toch wel een beetje naar achteren, staat een brievenbus. Misschien wel wat verscholen en dus niet direct in het zicht. Je moet ernaar op zoek. Even wat de tuin in lopen en dan is hij niet te missen. Een strakke stevige zuil met aan de achterkant een gleuf waardoor je een brief naar binnen kunt schuiven.

Vreemd eigenlijk dat er zomaar zo ongeveer in het midden van de tuin voor ons kerkgebouw een brievenbus staat. Dat zou je toch niet verwachten dat er te midden van mooi aangelegde perken vol struiken en bloemen een brievenbus zou staan. En als je daarin nu een brief of een kaart doet, waar gaat die dan naar toe? Het is niet zo'n rode brievenbus van PostNL zoals je die zo hier en daar langs de kant van de weg ziet staan. Neen, zo ziet hij er niet uit. Als je dichterbij de bus komt, dan zie je op de achterkant dat deze brievenbus een heel bijzondere naam draagt. Hemelpost heet hij. Dat is bepaald niet een alledaagse naam. Kun je daarin post doen die voor de hemel bestemd is? Maar hoe komt hij dan op de bestemde plaats terecht?

Ik ben voor wat opheldering maar eens bij de postmeester langs geweest. Een vriendelijke man zonder strakke pet, een heel gewoon iemand eigenlijk. Een doorsnee iemand zoals u en ik. Hij is als enige in het bezit van de sleutel waarmee de brievenbus geopend kan worden. Haalt hij de brieven er uit en gaat hij die dan in de hemel bezorgen? Wel neen, vertelt hij. Alle brieven die in de brievenbus gedaan worden, zijn wanneer zij naar binnen zijn gegleden eigenlijk al op de plaats van hun bestemming aangekomen.

Het is dan ook geen gewone brievenbus, zegt de postmeester. Hij is bestemd voor brieven waarin mensen hun hart kunnen luchten, waarin mensen van zich af hebben kunnen schrijven wat hen soms al jaren bezwaart, iets dat zo zwaar op hun hart ligt dat ze het

eindelijk wel eens kwijt willen. Iets van henzelf, waarover ze met niemand kunnen praten omdat ze vinden dat het te erg en te zwaar is of omdat ze er zich voor schamen. Brieven waarin mensen hartsgeheimen aan het papier hebben toevertrouwd die ze met niemand durven delen. Nare ervaringen van vroeger, dingen die met schuld te maken hebben, dingen die verkeerd waren en niet meer goed te maken zijn. Brieven waarin je schrijft over je gevoel van eenzaamheid en je onmacht daarin verandering aan te brengen terwijl je er zo naar verlangt gekend en begrepen te worden. Het schrijven alleen al kan dan vaak een opluchting zijn en in jezelf de ruimte scheppen die je nodig hebt. Het kan gevoeld worden als een soort biecht, als een soort opruimen van ballast die je met je meedraagt in je leven en je danig in de weg zit. Of misschien heb je iets moois te vertellen dat zo intiem is dat je dat met niemand kan delen. Dit alles kan je opschrijven in de vorm van een brief gericht aan degene die je bij het schrijven voor ogen had, een overleden dierbare, iemand tegen wie je als nog wilt zeggen waartoe het nooit gekomen is. Of misschien zou je wel iets willen zeggen tegen God of Jezus. Dat kan natuurlijk ook thuis in een heel persoonlijk gebed of in een kerkdienst tijdens het stil gebed. Je kunt het anoniem in de bus doen of met vermelding van je naam en je adres. Als je je naam en je adres op de enveloppe vermeldt, geef je daarmee aan dat je wilt dat een van de pastores contact met je opneemt. De postmeester geeft deze brief dan ongeopend aan een van de pastores door. De brief valt immers onder de belofte van de geheimhouding.

Op de bovenkant van de brievenbus is een plaat bevestigd waarop te lezen is waarvoor de brievenbus bestemd is en hoe er met de geposte brieven wordt omgegaan. De postmeester vertelt dat er tot nog toe wel eens een brief in gezeten heeft. Geen stapels maar toch! Hij wordt gebruikt! Hij staat er niet voor niets.

Hans Hulst

Toekomst Protestantse Gemeente Apeldoorn

Gesprekken in de wijk komen eraan!

Hierbij willen wij alle gemeenteleden uitnodigen om deel te nemen aan de gesprekken over de toekomst van de Protestantse Gemeente Apeldoorn (PGA).

Vanuit de Algemene Kerkenraad (AK) van de PGA is een commissie toekomstverkenning gestart. De Drie Ranken maakt als een van de acht wijkgemeentes deel uit van de PGA. Een vergrijzend (65% boven de 65 jaar) en teruglopend ledental, en daarmee afnemende inkomsten en het teruglopend aantal vrijwilligers maakt het urgent dat we met elkaar een koers uitzetten naar een toekomstbestendige, levende gemeenschap in Apeldoorn. Hoe blijven we onze missie waar maken, wat bepaalt onze gezamenlijke identiteit, hoe scheppen we ruimte voor vernieuwing, en wat is een effectieve organisatievorm?

Om de gesprekken vorm te geven zijn een aantal criteria en mogelijke richtingen opgesteld. Deze zijn met de wijkkerkenraden en de AK doorgesproken en verduidelijkt. Over die criteria en de mogelijke richtingen wil de AK en de wijkkerkenraad graag jouw mening horen. En misschien heb je goede suggesties voor

andere opties of varianten. Daartoe organiseren we een aantal gesprekken.

We hebben nu een aantal data & tijdstippen gepland.

Woensdag	24 januari	19.30-22.00 uur
Maandag	29 januari	14.00-16.30 uur
Woensdag	31 januari	14.00-16.30 uur
Dinsdag	6 februari	19.30-22.00 uur
Donderdag	8 februari	19.30-22.00 uur

In De Drie Ranken natuurlijk. Iedere avond/middag kunnen maximaal 25 personen deelnemen, en gaat door als zich minimaal 10 personen hebben opgegeven. Wij vragen je om je, bij voorkeur via de mail, op te geven via ✉ gertjan.luiten@kpnmail.nl of telefonisch 055-542 95 11 (weekdagen tussen 18.30 en 19.30 uur). Opgave uiterlijk een week voor de datum waarop je wilt meedoen.

Op basis van de inbreng vanuit de gesprekken met de gemeenteleden zal de wijkkerkenraad dan een voorkeursrichting uitspreken naar de PGA en reacties op de criteria. Hopelijk liggen de adviezen vanuit de diverse wijkgemeentes dan niet te ver uit elkaar. Daarna kunnen we binnen de PGA in gesprek om de gekozen richting praktisch te gaan uitwerken, en over een tijdsplan. Een lang, complex proces, maar wel een proces dat we zorgvuldig willen doen! En we blijven er tussentijds over in contact met onze eigen geloofsgemeenschap.

Gert Jan Luiten / Herman Ekenhorst
(gespreksleiders De Drie Ranken)
namens de wijkkerkenraad.

Verbindend organiseren

De wijkkerkenraad is nu het tweede jaar ingegaan waarin ze via 'verbindend organiseren' probeert om meer samenhang, verbinding en inspiratie te brengen in de manier waarop we als geloofsgemeenschap alle activiteiten organiseren. Tijd voor een terug- en vooruitblik met Gert Nijmeijer en Mark Braam.

We hebben een geloofsgemeenschap waar onder de hoede van de diverse taakgroepen, clubjes, besturen etc. een groot scala aan regelmatige, onregelmatige, kort- en langlopende activiteiten en acties worden georganiseerd en ontwikkeld. Wat we als kerkenraad misten was een zekere samenhang tussen de diverse groepen en activiteiten, en we constateerden ook dat op sommige dagdelen of weken er heel veel te doen was en op andere niet. Dat kan wellicht beter was het idee dat door een groepje is uitgewerkt tot wat nu 'verbindend organiseren' is genoemd. Gert maakt daar deel van uit als vertegenwoordiger van de kerkenraad en Mark leidt de werkbijeenkomsten.

Verbindend organiseren bestaat uit twee keer per jaar een plan-avond, met één tussen- evaluatie. Tijdens een planavond waarop iedere groep in de kerk uitgenodigd is, wordt d.m.v. post-its de diverse activiteiten in de tijd uitgezet op grote vellen papier en kort besproken.

De ervaringen zijn positief: horen wat de

andere groepen doen inspireert, levert ook mooie kruisbestuiving en gezamenlijke activiteiten op (zoals bijv. de groene week), het enthousiasme van anderen werkt aanstekelijk, je kunt ook je problemen delen, en in gezamenlijkheid elkaar ook motiveren. "Er gebeurt zoveel meer dan ik voorheen wist".

Maar het kan nog beter denken Gert en Mark. De volgende planavond is 15 mei. Het zou fijn zijn als er dan van zoveel mogelijk groepen mee doen, en als de groepen dan vooraf hun ideeën voor de komende zes maanden al in hun eigen groep hebben voorbesproken. Dan kunnen we nog beter met elkaar verbinden!

Gert Jan Luiten

Geachte apostel Paulus,

Ik moet eerlijk zeggen dat ik even getwijfeld heb over hoe ik u zou aanspreken. Ik had met uw permissie ook kunnen schrijven "waarde collega". Ja, want ergens zijn we dat wel een beetje van elkaar. Had ik mij zo tot u gericht, dan had ik mij naar mijn mening zwaar overschat. Ik kan als gewone doorsnee dorpsdominee in de versterkte niet in de schaduw staan van uw lichtende grootheid als prediker en brievenschrijver. U genoot bekendheid over de hele wereld. U was een geziene en geliefde schrijver onder de christenen van de eerste eeuw van onze huidige jaartelling. Nu ik mij verstout u een brief te schrijven, past mij de nodige afstand en nederigheid. Ik zal erop toezien dat mijn taalgebruik hiermee in overeenstemming is.

Als u mij toestaat, wil ik maar meteen met de deur in huis vallen. Ik heb eigenlijk altijd al een wat moeizame relatie met u gehad. Vroeger toen ik als kind in de kerk zat en de dominee uit een van uw geschriften begon voor te lezen, haakte ik vrij snel af. De taal die u gebruikt, ging mij boven de pet. Ik was snel afgeleid en keek meer om mij heen dan dat ik mij concentreerde op wat de dominee zei. Eigenlijk was dat natuurlijk best beschamend als ik er nu even bij stil sta, want de eerwaarde heer had waarschijnlijk zijn uiterste best gedaan bij de voorbereiding van zijn preek. Hij had de tekst niet alleen in het Nederlands maar ook in het oorspronkelijke Grieks gelezen. Hij had nauwgezet geëxegeseerd en zorgvuldig de commentaren gelezen. Bovendien zal hij gezocht hebben naar hedendaagse verbanden met de tijd en de leefwereld van toen. Aan mij was dat blijkbaar niet zo besteed. Kijk, dat komt ook omdat ik meer van de verhalen ben en niet zo veel op had met de dogmatiek zoals we de geloofsleer noemen. Dan leg je alles zo vast en denk je een gesloten structuur gevonden te hebben waarin de waarheid voor eeuwig ligt vervat. Neen, daar voelde ik mij niet gelukkig bij. Ik herinner me dat ik datzelfde gevoel ook had in de tijd dat ik theologie studeerde. Bij een verhaal kon ik geboeid luisteren, maar bij een droge en misschien best knappe uiteenzetting waren mijn gedachten snel bij de meer gewone dingen van het leven.

Maar ik wil u niet te hard vallen, want ik moet toch ook mijn oprechte waardering uitspreken voor de invoelbare manier waarop u over de liefde schrijft. Uw lofzang op de liefde zoals u die in de eerste brief aan de gemeente van Corinthe hebt verwoord, vind ik fenomenaal. Menig bruidspaar heeft voor hun huwelijksdienst in de kerk voor deze tekst gekozen. Voor mij als dominee was dat elke keer weer een uitdaging er zo over te spreken dat zij ook hun eigen liefde voor elkaar in die grotere liefde van God en mensen herkenden en opgenomen voelden. Bovendien zou deze liefde zoals u die bezingt in het dagelijks leven van onze wereld nu best eens de weg kunnen wijzen naar de gerechtigheid en de vrede waarnaar wij allen zo verlangen. En natuurlijk mag in deze brief aan u niet onvermeld blijven hoe troostrijk de vermaarde woorden zijn die u in de brief aan de gemeente van Rome schrijft: dat dood noch leven, dat helemaal niets van wat in de schepping aanwezig is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God die hij ons

gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer. Hoe vaak heb ik niet deze woorden gelezen in een gedachtenisdienst waarin familie en vrienden afscheid namen van een overleden geliefde. Ik wil dus niet nalaten mijn dankbaarheid uit te spreken voor deze sterkende woorden die wij tot op de dag van vandaag aan de nabestaanden meegeven. Ook ons zijn ze vaak tot troost.

Al met al, zo moeizaam is onze relatie dus ook weer niet. Ook al bent u al jaren uit de tijd en verblijft u in een eeuwigheid die geen tijd en ook geen adres kent, als deze brief u ooit bereikt, ontvang van mij dan de allerhartelijkste groeten en een stevige collegiale handdruk.

Hans Hulst

Actie Kerkbalans 2024 met folder en film!

De actie Kerkbalans is op 13 januari van start gegaan met als thema 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. Er is weer een unieke kerkbalansfolder gemaakt, waarin 'verhalen' en 'welkom voelen' centraal staan. Inmiddels zijn de actieweken voorbij, maar we hopen dat er nog

veel toezeggingen binnenkomen!

Wat betekent De Drie Ranken voor u? Een plek waar u gelijkgestemden ontmoet, op verhaal komt en naar anderen omkijkt? Waar u zich welkom voelt? Een plek om te bidden, te zingen en te groeien in geloof? De waarde van de kerk is voor ieder gemeentelid weer anders. Maar feit is dat onze kerk voor veel mensen van grote betekenis is. Ook in 2024 willen we het "samen kerk-zijn" vorm en inhoud geven. **Daar hebben wij uw steun bij nodig!**

Daarom een dringend beroep op u voor een financiële bijdrage. Want kerk-zijn kost geld. Denk aan het kerkgebouw, het pastoraat, het jeugdwerk, verwarming en verlichting. Alleen samen kunnen we dit bekostigen, zodat we ook in 2024 een gastvrije plek mogen zijn waar jong en oud zich welkom voelt, waar we verbinding vinden en ons verhaal kunnen delen.

Alle informatie hebt u al in uw mail kunnen lezen. In deze mail is onze folder met een link ingevoegd. Gebruikt u geen mailadres dan is de informatie én de folder bij u thuis bezorgd.

Ook dit jaar heeft ons camerateam weer een verrassende film gemaakt, die moet u zeker gaan kijken! Hoe u dat doet leest u in de folder of u kijkt op onze website www.3ranken.nl onder 'laatste nieuws.'

Maar het allerbelangrijkste is natuurlijk, doet u ook mee? Op naar de kerk van morgen!

De Kerkrentmeesters

Rooster acties Kerkrentmeesters

Toelichting Jaarcijfers	april 2024
Solidariteitskas	mei 2024
Actie Drieklank	september 2024
JWO Donateursactie	oktober 2024
Begroting 2025	oktober/november 2024
Kerkbalans	januari 2025

Collecteopbrengsten

September 2023

Eerste collecte (diaconie)	€ 1.225,95
Tweede collecte (kerk)	€ 1.008,32
Derde collecte (uitgang)	€ 938,52

Oktober 2023

Eerste collecte (diaconie)	€ 1.547,08
Tweede collecte (kerk)	€ 1.327,40
Derde collecte (uitgang)	€ 1.069,60

November 2023

Eerste collecte (diaconie)	€ 1.882,77
Tweede collecte (kerk)	€ 1.117,39
Derde collecte (uitgang)	€ 1.108,90

Actie Wijkkas 2023-2024

De actie Wijkkas 2023-2024 heeft € 7.995,- opgebracht. Wij danken u hartelijk voor uw gulle bijdragen! Wilt u toch nog een bijdrage doen? Graag natuurlijk! Het rekeningnummer is NL08 INGB 00005 1738 56 t.n.v. PKN Wijkgemeente De Maten o.v.v. Wijkkas 2023/2024. U kunt ook de QR code gebruiken!

Activiteitenkalender

Februari

5-feb	Ma	19.30	Bibliodrama
8-feb	Do	15.30	OGJG - Collegereeks Europa
12-feb	Ma	14.00	Voorlichtingsmiddag NAH
13-feb	Di	18.30	Meditatie
15-feb	Do	15.00	Sacrale Dans
15-feb	Do	15.30	OGJG - Collegereeks Europa
20-feb	Di	15.00	Zin in ouderdom - gespreksgroep
20-feb	Di	19.30	Vonc Film: Brooklyn
22-feb	Do	15.30	OGJG - Collegereeks Europa
27-feb	Di	15.00	Zin in ouderdom - gespreksgroep
27-feb	Di	19.30	Meditatie
29-feb	Do	15.30	OGJG - Collegereeks Europa

Maart

2-mrt	Za	9.45	Balansdag 'Houvast'
4-mrt	Ma	10.30	Bibliodrama
5-mrt	Di	15.00	Zin in ouderdom - gespreksgroep
6-mrt	Wo	15.00	Schrijven met Verwondering
6-mrt	Wo	19.30	Schrijven met Verwondering
9-mrt	Za	12.00	KOM! Kleurrijk Ontmoeten
12-mrt	Di	15.00	Zin in ouderdom - gespreksgroep
12-mrt	Di	19.30	Meditatie
13-mrt	Wo	19.00	Thema 'Mantelzorg ontzorgt?!'
14-mrt	Do	19.30	Sacrale Dans
19-mrt	Di	15.00	Zin in ouderdom - gespreksgroep
20-mrt	Wo	19.30	Vonc Film: Onder de blote hemel
28-mrt	Do	15.00	Sacrale Dans

April

7-apr	Zo	12.30	Ken je wijk De Maten
-------	----	-------	----------------------

Meditatie

Meditatie brengt rust en heilzame onrust, verdieping en authenticiteit. Samen mediteren schept verbondenheid. Met elkaar, met jezelf, met God, de Bron van ons leven. Meditatie is geen doel maar een middel tot meditatief leven.

Op di **13 feb, 27 feb en 12 mrt** van 18.30-19.30 uur in De Stilte. Daarna drinken we een kopje thee/koffie in de Ontmoeting. De begeleiding is afwisselend door Greethe Hanekamp en Anneke Lenders.

Bijdrage € 2,50 per keer. Weet je welkom!

Bibliodrama 'Kom vanavond met verhalen'

o.l.v. Gertrudeke van der Maas

Wil je onderzoeken hoe een bijbelverhaal jou raakt, hoe het dicht op het lijf komt, letterlijk, en wil je ontdekken waar een Bijbelverhaal raakt aan jouw leven?

Doe dan mee met Bibliodrama. Dat is een manier om van binnenuit een verhaal te verkennen. Het is geen

toneelspel en er zijn geen toeschouwers. Alle deelnemers stappen in een rol van het verhaal en dan gaan we ons inleven, en het verhaal komt tot leven.

Gertrudeke van der Maas wil een groep begeleiden komend seizoen. Omdat je aan en met elkaar groeit, vragen we de deelnemers (zoveel mogelijk) alle vijf de bijeenkomsten mee te doen. Minimum aantal deelnemers 8, maximum 12.

De bijeenkomsten zijn allemaal op maandagavond en beginnen om 19.30 uur. Data nu nog: **5 feb en 4 mrt**.

Kosten: vrijwillige bijdrage voor De Verwondering.

Info/ opgave: ✉ de.verwondering.apeldoorn@gmail.com

Balansdag rond het thema 'Houvast'

Za **2 mrt** Balansdag o.l.v. Mariska Litjes en Els Lagerweij. Gun jezelf een dag waarin je kunt bijtanken.

Door beweging en dans, meditatie en het maken van een collage ga je op zoek naar wat jou houvast geeft. Van 9.45-15.30 uur ben je welkom in De Drie Ranken.

Kosten zijn, afhankelijk van je portemonnee, €30,- tot € 35,- inclusief materialen, koffie, thee met wat lekkers en vegetarische soep. Graag zelf je lunch meenemen.

Info en opgave:

✉ de.verwondering.apeldoorn@gmail.com

Schrijven met de Verwondering!

Deze veertigdagentijd schrijven we brieven aan Paulus. We geven onze gedachten terug bij wat Paulus ons ooit geschreven heeft. Op woensdag 6 maart kunnen we dat samen én met elkaar doen. Het mooie is dat de Verwondering (hét vertel-collectief in De Drie Ranken) ons eerst meeneemt in de figuur van Paulus. Daarna krijg je een tekst van Paulus om op terug te schrijven. Gewoon wat eerste reacties. Er is koffie en thee, en wie dat wil leest aan het slot een deel van zijn/haar brief aan iedereen voor. Doe je mee?

Wanneer: Wo **6 mrt**. Er zijn twee bijeenkomsten. Je kunt dus kiezen. Om 15.00 uur of om 19.30 uur In De Drie Ranken. Er kunnen maximaal 25 personen meedoen per keer. De bijeenkomst duurt ong. 1,5 uur. Opgeven graag vóór 29 februari, bij

✉ hannekesiebert@3ranken.nl (Óók een idee voor buurtgroepen!).

Sacrale dans – Meditatie in beweging

door Els Lagerweij. Donderdagmiddag **15 feb** 15.00-16.30 en donderdagavond **14 mrt** 19.30-21.00 uur.

Donderdagmiddag **28 mrt**, Witte Donderdag, dansen we ook van 15.00-16.30 uur.

Sacrale dans is een meditatieve vorm van bewegen, waarbij plezier en beleving voorop staan. Passen zijn

eenvoudig te leren. We dansen op inspirerende muziek uit diverse muzikale tradities, nu eens uitbundig, dan weer verstillend. Het thema sluit steeds aan bij de tijd van het jaar. Danservaring is niet nodig. We dansen in de kerkzaal van De Drie Ranken. Kosten: € 5,-. Opgave is zeer gewenst via: ✉ vonc@3ranken.nl

Vonc Films

Op di **20 feb** draaien we: **'Brooklyn'** aanvang 19.30 uur.

Een film over emigratie, nieuwe kansen zoeken. Ellis Lacey groeit op in een conservatief Iers dorp, ze krijgt de kans om naar New York te emigreren. Een kans die ze met beide handen aanneemt. Ze komt terecht in een tweestrijd kiezen voor het nieuwe of terug keren naar haar vertrouwde Ierland.

Op wo **20 mrt** draaien we de Nederlandse speelfilm: **'Onder de blote hemel'**. Aanvang 19.30 uur. We zijn getuige van de tienjarige Elvie die samen met haar moeder Emma op een camping woont. Emma heeft grote moeite met het opvoeden van Elvie, gelukkig houdt haar opa een oogje in het zeil. Dankzij hem blijft het gezin draaien. Emma is verstandelijk beperkt, heeft

moeite met haar emoties en is amper in staat zich in anderen in te leven. Een indrukwekkende film van regisseur Lilian Sijbesma.

Kosten: € 5,- per film. Aanmelden via ✉ vonc@3ranken.nl

Zin in de ouderdom: een gespreksgroep

Aan de hand van vragen, gedichten, filosofie en kunst denken we in deze gespreksgroep na over wat het betekent om oud(er) te worden. Niet zozeer de praktische vragen die het oproept (wonen en zorg) staan centraal, maar wat het ouder worden met je doet en hoe je daartoe verhoudt. Voor wie daarover met anderen wil nadenken en daarin ook iets van zichzelf wil en durft te laten zien. We werken aan de hand van het boek 'Zin in de ouderdom' dat uitgegeven werd door twee Amersfoortse predikanten: Jan van Baardwijk en Rene Rosmolen. Omdat het boek niet langer in de handel is, werken we met kopieën. Kosten: € 5, per keer of € 20,- voor alle bijeenkomsten. (incl. kopieën, koffie/thee).

Wanneer? Tijdens de 40-dagentijd; Dinsdagmiddagen van 15.00-16.30 uur. Dinsdag **20 en 27 feb** en **5, 12 en 19 mrt**. Leiding: Evert Idema en Ad Wijlhuizen. Opgave (voor 10 feb.): ✉ adwjlhuizen@3ranken.nl

Thema-avond 'Mantelzorg ontzorgt?!'

Op **13 mrt** 2024 vindt de thema avond "Mantelzorg ontzorgt?!" plaats.

Deze avond wordt georganiseerd door de stichting Vrienden Huis van Ontmoeting. Op deze avond staat de ondersteuning voor mantelzorgers centraal, die vanuit Samen055 als onderdeel van de gemeente Apeldoorn en vanuit de stichting deKap aan mantelzorgers wordt gegeven.

We willen iedere mantelzorger uitnodigen die worstelt met de balans tussen zorg en verantwoordelijkheid aan de ene kant en je mogelijkheden en tijd aan de andere kant. Deelname is gratis, een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Geef je aan bij via ✉ info@vriendenhvo.nl. Er zijn maximaal 50 plekken beschikbaar.

Agenda:

- 18.45-19.00 Inloop
- 19.00-19.20 Wat biedt het WMO loket voor de mantelzorger
- 19.20-19.45 Wat biedt Stichting deKap voor de mantelzorger
- 19.45-20.00 Pauze
- 20.00-21.45 Film "Still Mine"

Het verhaal van Craig Morrison, een 89-jarige inwoner uit New Brunswick, die tegenover de overheid komt te staan wanneer hij een beter aangepast huis wil bouwen voor zijn vrouw Irene van wie het geheugen steeds achteruitgaat. Alhoewel Craig dezelfde methodes als zijn vader, een scheepsbouwer, gebruikt merkt hij dat de tijden veranderd zijn. Craig komt al snel tegenover een overijverige regeringsinspecteur te staan, die nagenoeg alles wat hij doet onaanvaardbaar vindt, inclusief het hout dat Craig van zijn eigen bomen gebruikt. Irene wordt echter sneller ziek, en aangezien de werkzaamheden regelmatig stilliggen zal Craig zich moeten haasten om het huis af te maken.

21.45-22.15 Napraten met een drankje.

Nieuwe collegereeks Oud Geleerd Jong Gedaan Apeldoorn.

Er ligt weer een nieuw jaar voor ons. Een jaar waarin OGJG weer drie collegereeksen zal organiseren. De organisatie van de eerste reeks is al rond. Die start op 8 februari aanstaande. Het thema van deze reeks is:

“De familieruzie van Europa”

Voordat de Europese landen hun strijdbijl begroeven en samen gingen werken in het project van de Europese Unie lag ruzie en oorlog altijd op de loer. Vooral de rivaliteit tussen Frankrijk en Duitsland zorgden voor grote spanningen en was een van de aanleidingen voor de grote oorlogen uit de vorige eeuw. In deze collegereeks proberen we de wortels van deze rivaliteit te vinden en gaan hiervoor helemaal terug naar de middeleeuwen en het uiteenvallen van het rijk van Karel de Grote. Het uiteenvallen van het rijk, het ontstaan van nieuwe staten en de ruzies en spanningen tussen hen kan gezien worden als een grote Europese familieruzie. Daarna zullen we ook bekijken hoe deze rivaliteit is omgezet in een diepe en succesvolle samenwerking in de totstandkoming van de Europese Unie.

Het eerste college 8 februari 2024 Middeleeuws Europa. In dit college duiken we diep de geschiedenis in, naar de middeleeuwen. We zien Karel de Grote, de aartsvader van Europa, en zijn rijk. Ook zien we hoe zijn rijk onder kleinkinderen uiteenvalt en hoe dit de basis legt voor de staten en de ruzies en spanningen tussen hen in het moderne Europa.

Het tweede college 15 februari 2024 L'Europe Francaise. We maken een uitstapje naar Frankrijk. We zien hoe het absolutisme van Lodewijk de Veertiende plaats moet maken voor fundamentele waarden van democratie en vrijheid, gelijkheid en broederschap. Waarden waar ons moderne Europa onder andere op is gebouwd.

Het derde college 22 februari 2024 Ein Deutsches Europa. In dit college gaan we naar een van de meest duistere tijden die ons contingent gekend heeft. We bespreken het ontstaan van Duitsland en hoe deze nieuwe speler zich op het internationale toneel verhiel. Ook komen de aanloop en de gevolgen van de Eerste en Tweede wereldoorlog aan de orde. De oorlogen zelf laten we buiten beschouwing.

Het vierde college 29 februari 2024 Een Europees Europa. Na de sombere maar interessante gebeurtenissen uit het vorige college, kijken we in dit college hoe de Europese landen besloten om nooit meer oorlog met elkaar te voeren en juist te gaan

samenwerken. Ook hier ligt de nadruk weer op de verhoudingen van Duitsland en Frankrijk tussen elkaar maar ook los van elkaar in het internationale systeem van de koude oorlog.

Praktische informatie

De colleges worden gegeven in het kerkgebouw De Drie Ranken Eglantierlaan 202 en wel op donderdagmiddagen van 15.30 tot 16.30 met inloop vanaf 15.00. De data waarop de colleges worden gegeven zijn 8, 15, 22 en 29 februari 2024. De colleges zijn laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk. Bij teveel aanmeldingen krijgen senioren van 60 jaar en ouder voorrang. Tijdens de colleges krijgt u de mogelijkheid mee te praten en vragen te stellen. De volgende collegereeks is in april 2024.

Aanmelden

Ondanks dat alles duurder is geworden, blijft de entreprijs ongewijzigd nl € 25,00 voor een reeks van vier colleges. Dit is mogelijk dankzij de financiële ondersteuning van de Stichting Huis van Ontmoeting.

U kunt zich aanmelden via de mail:

✉ oudgeleerdjonggedaan@3ranken.nl. U vermeldt daarbij uw naam, adres, telefoonnummer en geboortedatum. Door betaling van € 25,00 (voor de vier colleges in februari 2024) op rekeningnummer NL67INGB0008 5034 83 t.n.v. Stichting Huis van Ontmoeting o.v.v. OGJG februari 2024.

Ook kunt zich telefonisch opgeven bij Gert Nijmeijer ☎ 06 5378 3808 of Gerrit van Daalen 06-2045 8925. Ook voor nadere informatie kunt u bij hen terecht.

'Ken je wijk De Maten!'

Wie kent het niet, het kunstwerk 'de Hooibalen', als je via de Matenpoort de Maten binnen komt? Sommigen vinden het lelijk, anderen vinden het mooi, maar wat betekent het eigenlijk? Weet je dat er nog veel meer te ontdekken valt in de wijk De Maten?

Er is nog veel meer 'Kunst in de openbare ruimte' en historische plekjes waar je geen weet van hebt, ook al woon je misschien al wel van af het begin (jaren zeventig) in De Maten?!

Op **zondagmiddag 7 april** krijg je de kans dat te ontdekken en wel op de fiets. We starten in De Drie Ranken met een inloop vanaf 12.30 uur.

'Ken je wijk De Maten!' - vervolg

- Er volgt een groepsindeling in groepen van 8 personen en er is koffie en thee.
- Om 13.15 uur start het programma met een opening en uitleg van de middag door iemand van de organiserende commissie.
- Vervolgens neemt Ed van Gent ons mee in het verhaal van het ontstaan van De Maten en het winkelcentrum de Eglantier.
- Daarna worden foto's vertoond van de verschillende bezienswaardigheden, waar we in de loop van de middag vervolgens langs zullen fietsen. Deze zijn, met een korte begeleidende tekst en de te volgen route, allen opgenomen in een handzaam routeboekje.
- Om 14.15 uur start de eerst groep met de route. Elke 5-10 minuten vertrekt er een volgende groep.
- Rond 17.00 uur eindigen alle groepen bij de kinderboerderij, ingang Warenargaarde, waar we afsluiten met een hapje en een drankje. Hier kunnen we elkaar ontmoeten en onze ervaringen uitwisselen.

Inclusief 4 stops is de totale duur van de fietstocht ruim 2 uur. De kosten zijn € 5,- per persoon (kinderen gratis). Hier zijn de consumpties bij inbegrepen, inclusief het

routeboekje met mooie foto's en uitleg. Zo kunt u het later thuis nog eens rustig nalezen.

Graag uiterlijk een week van tevoren (i.v.m. de inkoop) opgeven via e-mailadres: ✉ voorzitter@stichtinghvo.nl Gezien de tijdsplanning, hebben we een maximum van 50 deelnemers. Dus wacht niet tot het laatst met inschrijven, want vol is vol!

Deze middag wordt financieel mede mogelijk gemaakt door Stichting Huis van Ontmoeting (HvO) (www.stichtinghvo.nl) en georganiseerd door galerie ArtFra in de Eglantier, stichting HvO en enkele vrijwilligers.

Op de dag van de fietstocht (zondagmiddag 7 april) kunnen we wel wat extra vrijwilligers gebruiken voor [1] registratie en verdeling in groepjes van 8p in De Drie Ranken [2] begeleiding van de groepjes van 8p en [3] catering en samenzijn in de Kinderboerderij na afloop. Leuk wanneer je kunt helpen. Geef je op bij ✉ voorzitter@stichtinghvo.nl onder vermelding 'vrijwilliger'. Wij nemen dan contact met je op.

Kees Gorter

Voorlichting over Niet Aangeboren Hersenletsel

Op maandag 12 februari organiseert het pastoraatsteam van De Drie Ranken samen met MEE-samen en theatergroep WirWar een voorlichtingsmiddag over Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH). Deze middag vindt plaats in De Drie Ranken en duurt van 14.00-16.00 uur.

In Apeldoorn leven naar schatting ruim 6.500 mensen met NAH. In je dagelijkse leven en tijdens je vrijwilligerswerk ontmoet je veel mensen. Onder hen bevinden zich mogelijk ook mensen met NAH. Misschien wel iemand uit je naaste omgeving. Hersenletsel kan ontstaan bij de geboorte, maar ook als gevolg van bijvoorbeeld een herseninfarct, ongeluk, tumor, hartstilstand, hersenbloeding of operatie. Voor de betrokkene en zijn naasten verandert het leven ingrijpend. Toch herken je niet altijd direct dat iemand NAH heeft.

Kennis over het herkennen van en het omgaan met mensen met NAH kan je helpen om de ander beter te begrijpen en de communicatie soepeler te laten verlopen. Daardoor kan iemand met NAH zoveel mogelijk meedoen in de samenleving. Want meedoen, erbij horen, je talenten gebruiken, wil iedereen.

Trainer Amanda Schipper van MEE-samen geeft uitleg over NAH en theatergroep Wirwar speelt een aantal scènes over leven met NAH. Spelers van Wirwar hebben NAH en laten op ontroerende, confronterende en humoristische wijze zien hoe hun leven met hersenletsel eruitziet. Natuurlijk is er ook ruimte voor jouw vragen. Het belooft een boeiende middag te worden.

We kunnen maximaal 60 bezoekers ontvangen. Dus geef je snel op, bij voorkeur per e-mail

✉ pastoraat1@3ranken.nl of anders telefonisch bij Arie Nagel, de coördinator van het team: ☎ 06 27827757. Ter bestrijding van de onkosten vragen we van de bezoekers een kleine vrijwillige bijdrage (richtbedrag € 3,- tot € 5,-).

KOM! Kleurrijk Ontmoeten in De Maten

Stichting Huis van Ontmoeting organiseert op zaterdag 9 maart voor de derde maal samen met een projectgroep, woningbouwcorporaties en heel veel anderen een dag van ontmoeting tussen mensen uit allerlei culturen. In dit multiculturele festival KOM! staat centraal 'Ontmoeting' rond een breed scala aan activiteiten: muziek, zang, dans, lekkere hapjes, kinderactiviteiten, gedichten, verhalen en kunst. Er is een centrale posterpresentatie over 'Wonen ontmoet je burens uit vele culturen'. Vorig jaar kwamen er ruim 600 bezoekers. Eén van de Apeldoornse wethouders zal KOM! 2024 openen.

Waarom zet de Stichting Huis van Ontmoeting zich in voor Kleurrijk Ontmoeten?

In Apeldoorn is ruim 18 procent van de inwoners of in het buitenland geboren en naar Nederland geëmigreerd, of heeft tenminste één ouder die in het buitenland is geboren. De ene helft van de migranten komt uit andere delen van Europa, de andere helft van daarbuiten. Dit draagt bij aan de culturele rijkdom en veelkleurigheid van Apeldoorn, maar roept soms ook spanningen op. Stichting Huis van Ontmoeting denkt dat ontmoeting en gesprek de sleutel is tot wederzijds begrip en verbinding.

Wat kunnen mensen verwachten?

Tijdens het multiculturele festival KOM! zijn er gelijktijdig in de diverse ruimtes van De Drie Ranken de volgende onderdelen:

- Interculturele markt: hapjes, handvaardigheidsproducten en workshops (zowel Turkse Ebru painting als Nederlandse kaarsen maken) en info over verschillende culturen.
- Muziek, zang en dans. Van shanty koor tot rock tot akoestisch.
- Gedichten en verhalen over het centrale thema 'Wonen in een multiculturele samenleving'.
- Demonstratie schilderen en kalligrafie
- Kinderactiviteiten, zoals profiel schilderen, haarextensies en kinderschmink.

- Informatiebeurs met standjes rond de thema's Amnesty, duurzaamheid, vluchtelingen, welzijn, verbeteren van je buurt met Gemeentesubsidie en maatschappelijke dialoog.
- Centrale poster presentatie.

Centrale poster presentatie over 'Wonen ontmoet je burens uit vele culturen'. Daarna verdere informatie via stands over aanvraag subsidie voor ondersteuning van het verbeteren van je buurt (Gemeentesubsidie bureau), verduurzaming (Energiepunt; Energieke Maten), wat de woningcorporatie voor je kan doen (Mooiland en Ons Huis), welzijn (Stimenz) en over kennis van andere culturen verbreden (stichting Vluchtelingenwerk).

Wie doen allemaal mee?

Heel veel mensen. Om je een indruk te geven: het Apeldoorns Vertelgenootschap, de stadsdichter van Apeldoorn, enkele woningcorporaties, Amnesty, Vluchtelingenwerk, Wereldwinkel, Energiepunt, Energieke Maten, Subsidiebureau Gemeente voor inwoners initiatieven, Stimenz, Don Bosco, Galerie ArtFra, traditionele handvaardigheid workshops, diverse muziekgroepen, dansgroepen, kookgroepen en koks, en natuurlijk veel vrijwilligers vanuit De Drie Ranken.

We zouden nog graag enkele vrijwilligers willen interesseren om mee te doen op deze bruisende dag op 9 maart. Het gaat daarbij om activiteiten als [1] in- en uitruimen van verschillende ruimtes in de kerk (o.l.v. beheer), [2] welkom heten van bezoekers met een programma flyer (2uur per 2p), [3] meehelpen met publiciteit/posters/flyers. Leuk wanneer je kunt helpen. Voor eten en drinken wordt gezorgd! Geef je op bij secretaris@stichtinghvo.nl onder vermelding 'vrijwilliger'. Wij nemen dan contact met je op.

En wanneer en waar is het precies?

Zaterdag 9 maart, 12.00-17.00 uur, De Drie Ranken, Eglantierlaan 202, De Maten, Apeldoorn.

Kees Gorter

'Je verhaal verbeeld', expositie van werk van gemeenteleden.

Vijf tot zes keer per jaar wordt er in De Drie Ranken een tentoonstelling gehouden. De organisatie van deze wisselende tentoonstellingen ligt in handen van de expositiecommissie die op dit moment bestaat uit Margreth Wind en Ineke van Diffelen. Zij hebben het plan opgevat om rond de zomer een tentoonstelling in te richten van verbeeldingen met een verhaal gemaakt door mensen van De Drie Ranken.

Op een avond bij Ineke thuis vertellen zij hoe zij hiertoe gekomen zijn en wat zij zich voorstellen bij een tentoonstelling met als thema 'Je verhaal verbeeld'. Zij hebben zich laten inspireren door het jaarthema van onze geloofsgemeenschap 'Kom vanavond met verhalen'. Achter elke min of meer kunstzinnige verbeelding, zo zeiden zij, schuilt een verhaal. Een verhaal over een gebeurtenis die de maker heeft meegemaakt. Iets dat je verwonderd heeft, iets dat je plezier en vreugde heeft gegeven, iets uit de natuur of van een vakantie, iets dat zo overweldigend mooi en rijk was dat het je stil maakte. Misschien een ontmoeting met iemand die je goed gedaan heeft. Het kan natuurlijk ook een verbeeld verhaal zijn dat te maken heeft met een bepaalde gemoedstoestand. Het kan een verhaal van gemis zijn, van droefheid en alleen zijn, van boosheid om wat je is afgenomen. Van teleurstellingen en tegenslagen. Zo kan

Snorharen van mijn katten
Tastbare zintuigen
Geschonken en gekoesterd in een doosje
Bewaard tot de tijd daar was
Mee geweven met fijne zijde
Kostbare omlijsting
Dierbare herinnering
Ineke van Diffelen

er van alles zijn wat je ertoe brengt om het in welke werkvorm dan ook te uiten. Je kunt iets schilderen of tekenen, een wandkleed maken, een quilt of een weefstuk, een foto of een collage. Het kan iets van vroeger zijn of iets dat je onlangs gemaakt hebt. Als het maar een "kunstwerkje" is dat een verhaal uit je eigen belevingswereld vertelt. En, zo zeggen Margreth en Ineke, het moet wel iets zijn dat opgehangen kan worden. Beelden en sculpturen zijn te kwetsbaar en nemen in een kleinere ruimte te veel plaats in om er zonder te beschadigen langs te kunnen lopen. Zij vragen de mensen die hier aan mee willen doen, het bijbehorende verhaal op te schrijven in maximaal 100 woorden en met de aanmelding mee te sturen. Het zal dan naast het kunstwerkje opgehangen worden. Hieronder hebben we twee voorbeelden opgenomen die laten zien wat Ineke en Margreth bedoelen. Het kan klein en ook wat groter zijn. Alles wat een verhaal vertelt is goed en het tentoonstellen meer dan waard!

Inlichtingen over dit project willen de organisatoren graag geven, persoonlijk of via exposities@3ranken.nl. Aanmelden graag voor 1 juni 2024 met een foto van het werkstuk, de afmetingen en het bijbehorende verhaal (maximum 100 woorden!)

Hans Hulst

Mijn moeder maakte zoveel jaren deel uit van ons gezinsleven, met vaste momenten van zorg en aandacht, dat ik moest wennen aan al 'het niet meer...' toen ze eind 2022 overleed.

Soms word ik zomaar overvallen door gemis.

Toen ik weer eens een moedeloze blik wierp op de laatste dozen met haar spullen op zolder, besloot ik verdriet om te buigen naar plezier. Even lekker prutsen met verf.

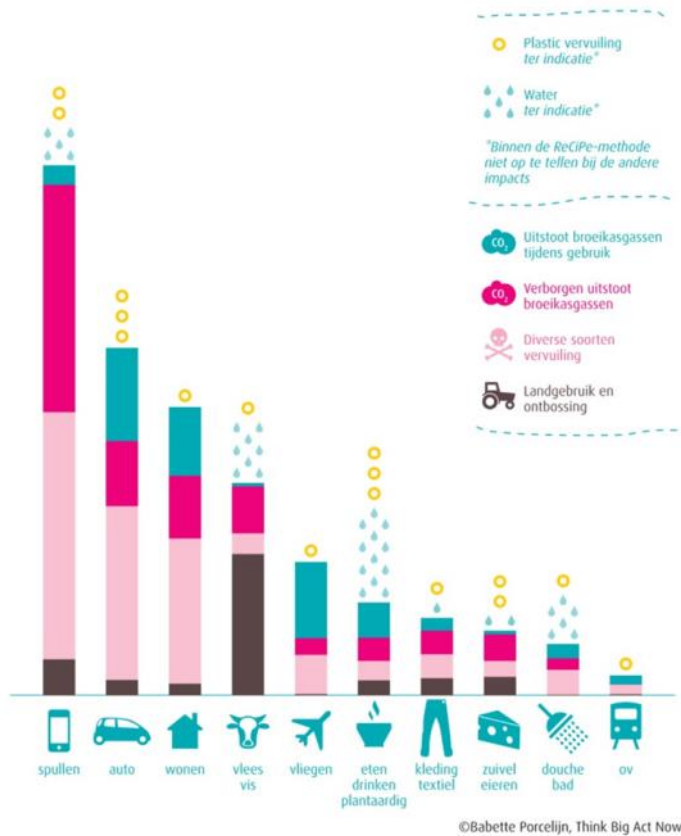
Mijn moeder vertelde in het zorgcentrum altijd met trots over mijn schilderijen. Ik maakte daarom dit klein werkje van een van haar lp's.

Margreth Wind

Hoe kunt u in het dagelijks leven goede duurzame keuzes maken voor Gods mooie schepping. Onze milieu-impact drastisch verlagen. Minder lang onder de douche? Minder vlees eten? Niet vliegen? Dat zijn zeker goede keuzes! Maar wat de meeste impact heeft zijn spullen! Dat ziet u in het bijgaande schema.

DE IMPACT TOP 10 van de gemiddelde Nederlander

Over wat voor spullen gaat het? Eigenlijk alles wat je koopt of bezit. Al die setjes kleren in je kast. Ik keek eens in onze keukenla. We hebben 4 aardappelschilmesjes. En hoeveel scharen zijn er in huis? Waarom eigenlijk? Heeft dat te maken met impulsaankopen? Uiteraard heeft de reclame en marketing grote invloed op ons koopgedrag. Het is erop gericht zoveel mogelijk (nieuw) te kopen. Je koopt 'een beter leven', zo wordt ons wijsgemaakt. Hoe gaan we daarmee om? Kunnen we uit die vicieuze cirkel van consumptisme komen en in plaats van consumeren overgaan naar consumeren? Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond, dat we van kopen niet gelukkig worden. Er is een ander leven mogelijk. Wat zijn Bijbelse waarden. Waar wordt u dan wel gelukkig van? Zo staat er in Mattheüs 6:19-21: 'Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde; mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn. Verzamel schatten in de hemel' En in Mattheüs 25 lezen we: 'Ik had honger en jullie gaven Mij te eten, Ik had dorst en jullie gaven Mij te drinken. Ik was een vreemdeling en jullie namen Mij op, ik was naakt en jullie kleedden Mij. Ik was ziek en jullie bezochten Mij, Ik zat gevangen en jullie kwamen naar Mij toe.' Ik weet dat het niet iedereen gegeven is, maar wat een zegen is het als je een partner, kinderen en kleinkinderen hebt. En wat dacht u van goede vrienden?

De piraminder, een schema over bewust verbruiken en kopen.

Delen heeft ook een sociaal aspect. Neem een boormachine bijvoorbeeld, uit onderzoek blijkt dat die gemiddeld maar 13 minuten in zijn leven gebruikt wordt! Er zijn kerken die een gereedschapsbank hebben om uit te lenen of aan te bieden.

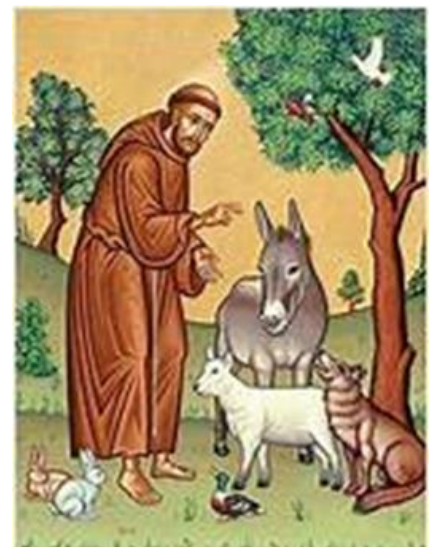
Koop je tweedehands, dan scheelt dat uiteraard productiekosten. Een refurbished mobieltje werkt ook, net als een laptop. Er zijn steeds meer mensen die in de kringloop hun kleding kopen.

Als iets stuk is, kan het wellicht gerepareerd worden. Wij hebben niet voor niets een prima reparatiecafé! Deze genoemde stappen in de piraminder leveren u geld op.

En tot slot, helemaal onderin de piraminder: koop. Als u iets wilt kopen, overweeg dan of u het echt nodig hebt. Kijk er bijvoorbeeld een dag later nog eens naar. Koop iets wat duurzaam is en kwaliteit heeft en weer te repareren is als het stuk is. En onthoud: Het meest duurzame product is dat wat je niet koopt.

Wat zou Franciscus, de beschermheilige van ecologen en natuurbeschermers erover zeggen. Kan het niet wat minderbroeders (en zusters)?

Dank voor de inspiratie van een webinar van Groenekerken!

Met een groene groet namens onze groep,
Hans Segaar, ✉ duurzaamheid@3ranken.nl

Groene Initiatieven

Statiegeld-kliko

Waarschijnlijk bent u deze kliko al wel tegengekomen in de kerk. Dit initiatief komt vanuit de kerkrentmeesters, is uiteraard duurzaam en voorkomt rommel op straat. Ja, u leest het goed! Als u hier wat instopt doneert u en wel voor de wijkkas! Wel zijn er wat voorwaarden. Heel belangrijk: ER MAG GEEN GLAS IN. Verder alle blikjes zonder deuken en flesjes (ook grote

flessen) waar statiegeld op zit.

Tip: schud de blikjes zoveel mogelijk leeg, zet ze evt. een poosje op de kop, bijv. in een kartonnen doos. Omspoelen met water kan ook, maar ja, dat is weer verspilling van drinkwater... We hopen dat er veel blikjes en flesjes in komen! Als de zak vol is gaat die naar een verzamelpunt, waar geteld wordt en wij de opbrengst op de rekening van de wijkkas krijgen.

Zonnepanelen

Dankzij een slimme man van het Reparatiecafé is nu de opbrengst van de zonnepanelen zichtbaar op de monitor in de hal. Wie weet kunnen er in toekomst nog meer panelen bijkomen. Maar dat is een kwestie van geld. Wel hebben de huidige panelen ervoor gezorgd de energierekening flink te drukken.

Hans Segaar

Senioren Paasviering

Op vrijdag 22 maart is er een Paasviering voor senioren. Het Paasverhaal zal klinken in muziek en zingen, in gedichten, lezingen en in stil zijn. Van 16.00 –17.00 uur is er een viering in De Kerkzaal, en aansluitend is er een eenvoudige maaltijd in De Ontmoeting.

Vanwege de maaltijd graag vooraf aanmelden via

seniorenpaasmiddag@3ranken.nl Vanaf vrijdag 1 maart liggen er inschrijfformulieren in de kerk. In de weekbrief en via het pastoraat komt nadere informatie over het thema, de voorganger, vervoer en waar u zich telefonisch kunt aanmelden. Iedere belangstellende is van harte welkom. Neem gerust een bekende mee. Pasen vieren we met iedereen.

Anneke Sijtsma

Samen Eten

Het kerstdiner van 13 december was een groot succes en heel gezellig. De koks hadden bijzondere aandacht aan het menu gegeven en dat werd zeer gewaardeerd. Op 31 januari gaan de koks weer aan de slag. De volgende inschrijving is op 4 maart voor het diner op woensdag 13 maart. Ook de volgende data mag u in uw agenda noteren: inschrijven op 15 april voor het diner op 24 april, 27 mei is de opgave voor 5 juni en op 22 juli kunt u zich opgeven voor de Afternoon Tea op 31 juli. Inschrijven kan bij mw. Hilly Veenstra 5420507 na 13.00 uur.

Samen Eten is elkaar ontmoeten en ondertussen genieten van het diner. Van harte welkom.

Jennie Schut

Oaseleeskringen: nog enkele plekken vrij!

Door ziekte en persoonlijke omstandigheden hebben tijdens de eerste helft van het seizoen enkele deelnemers moeten afhaken. Dat betekent, dat er nog enkele nieuwe deelnemers kunnen meedoen aan de oaseleeskringen tijdens de tweede helft van het lopende seizoen. Dus houd je van lezen en vind je het verrijkend om over een gelezen boek met andere lezers van gedachten te wisselen, meld je dan aan. We lezen altijd recent verschenen Nederlandse literatuur. Voor opgave of informatie stuur een e-mail aan:

 oaseleeskring@3ranken.nl

Arie Nagel

Brief van Petrus aan Paulus

*Geliefde broeder Paulus,
Ik schrijf je omdat ik de laatste tijd vreemde verhalen
hoor over hoe wij ons tot elkander verhouden.
Daarom lijkt het me goed om jou mijn visie op onze
broederschap ter kennis te brengen. Het blijken
voornamelijk teksten uit jouw brieven aan de Galaten
(1 en 2) te zijn, die voor de (on)nodige verwarring
zorgen. Dit is hoe ik het ervaren heb in combinatie
met wat het me deed (en misschien nog wel doet).*

De apostelen Petrus en Paulus – El Greco (1587)

Jij geeft in Galaten 1 en 2 een gedeeltelijke levensschets van jezelf, bedoeld om helder te maken dat jij zelf nooit hebt aangestuurd op een breuk in beleid met de Jeruzalemse apostelen, maar er juist alles aan gedaan hebt om met hen (inclusief mij) op één lijn te blijven. In jouw verhaal is plaats voor twee ontmoetingen met mij in Jeruzalem en nog een derde in Antiochië. Over het eerste bezoek schrijf je alleen dat het drie jaar na je ommekeer plaatsvond, dat je vijftien dagen bij mij verbleef en dat je toen van de andere apostelen alleen Jakobus de Meerdere ontmoette. Het tweede bezoek vond meer dan tien jaar later plaats. Jij hebt het over veertien jaar, maar een kniesoor die daar moeilijk over doet. Hoe dan ook, je hebt inmiddels naam gemaakt met je zendingswerk in Klein-Azië, en je gaat met Barnabas en Titus naar Jeruzalem, volgens eigen zeggen om je ervan te verzekeren dat het evangelie dat jij predikt in overeenstemming is met de boodschap die de eerste getuigen van Jezus verkondigen. De aanwezigheid van Titus is van belang, want hij is een niet-besneden christen. Als de Jeruzalemse gemeente en haar leiders hem aanvaardden, is daarmee jouw missionaire beleid gesanctioneerd, namelijk om van toetreders tot de christelijke gemeenschap niet te verlangen dat ze zich houden aan de mozaïsche geboden.

Zoals jij het beschrijft, werd op het besnijden van Titus alleen aangedrongen door 'valse indringers', door krachten die niet tot de gezaghebbende kern van de gemeenschap behoorden. De steunpilaren van de gemeenschap gaven met een handdruk te kennen dat ze

fiducie hadden in jouw missie onder de heidenen – en zoals je het hier opschrijft, is daarmee een soort verdeling van het werkterrein bezegeld. Jij zal onder de heidenen werken en hebt de zegen van de andere apostelen (inclusief van mij), die zich zullen toeleggen op verkondiging onder de joden. Je moest alleen beloven dat je de armen zal gedenken – een clause die volgens mij doorgaans wordt opgevat als een afspraak om op jouw werkterrein geld in te zamelen voor de armenzorg van de Jeruzalemse moedergemeente.

Jouw relaas loopt uit op de summiere beschrijving van een incident dat na de tweede Jeruzalemse ontmoeting plaatsvindt in Antiochië. Ik was daar op bezoek in de christelijke gemeenschap aldaar, de thuisbasis van jou en Barnabas. Jij voelde je klaarblijkelijk vrij om aan tafel te gaan met niet-joodse gemeenteleden die zich niet aan de mozaïsche voedselregels hielden. Maar dan arriveer ik samen met nog enkele joodse christenen uit jouw eigen Jeruzalemse gemeenschap, en wij eten liever apart om ons aan de spijswetten te kunnen houden. Ik ging vanaf dat moment niet meer met de heiden-christenen aan tafel, maar voegde me bij jouw Jeruzalemse achterban en verleidde daarmee blijkbaar ook een aantal anderen, onder wie Barnabas, om zich bij de koosjere tafel te voegen. Jij sprak me daarop publiekelijk aan omdat jij - zo zei je veroordelend - : 'het een verwerpelijke handelwijze vindt'.

Hoe ik op die openlijke reprimande gereageerd heb, vertel je helaas niet. Op de gebeurtenissen kom je niet meer terug. Dat geeft wel de wrange nasmaak dat ik 'afgeserveerd' ben (om het maar eens modern uit te drukken), althans voor de missie waarop jij je toelegt. Met jouw beschrijving van het incident lijkt je te willen zeggen dat ik me inderdaad beter tot de joodse missie kan beperken, omdat jij in heidens gezelschap je christelijke rug niet recht weet te houden als er wetsgetrouwe joden opduiken.

Achteraf denk ik dat je in Galaten 1-2 een beleidsverschil op scherp zet dat elders wordt geflatteerd. Bovendien is de tekst van een brief altijd een momentopname: het is hoe de auteur de zaak op dat ene moment en in het vuur van zijn betoog voorstelt. Jij pleitte radicaal voor de vrijheid van gemeenschappen en hun leden om volgelingen van Jezus te zijn zonder de mozaïsche leefregels te hoeven volgen. Diezelfde vrijheid verdedig je ook in andere brieven van je, maar daar vraag je van jouw 'vrije' medegelovigen ook nadrukkelijk begrip voor geloofsgenoten die zich aan de mozaïsche geboden gebonden achten. De 'Paulus van Romeinen en Korintiërs' zou misschien wel vinden dat de 'Paulus van Galaten 2:11-14' de zaak wel erg op de spits dreef, en dat het verstandiger zou zijn om naar een *modus vivendi* te zoeken waarbij niemand zijn geweten geweld aan hoeft te doen. Met die aanname mijnerzijds kan ik goed leven en stel daarom voor dit punt nimmer meer op te rakelen.

Je broeder in Christus, Petrus

Bron: www.theologie.nl (omgezet en aangepast door Willem Olierook)

Vieringen van 4 februari t/m 31 maart 2024

- De viering wordt rechtstreeks uitgezonden via www.3ranken.nl.
- Er is elke week kinderdienst of Lichtboot en oppasdienst.

4 februari

10.00 uur, ds. H. Siebert, H. Doop

11 februari

10.00 uur, ds. H. Siebert, Viering voor Jong en Oud
Er is geen kinderdienst, Next Step en Connect@

14 februari

19.30 uur, ds. A.A. Wijlhuizen, Aswoensdagviering

18 februari

10.00 uur, ds. A.A. Wijlhuizen, Maaltijd van de Heer

25 februari

10.00 uur, ds. A.A. Wijlhuizen + Mounir Samuel
Preek van de Leek, m.m.v. Pur Sang

10.00 uur, De LichtBoot, kinderkerk voor de basisschoolleeftijd

3 maart

10.00 uur, ds. H. Siebert

10 maart

10.00 uur, ds. H. Siebert

10.00 uur, Next Step, voor jongeren van 12-15 jr.

11.30 uur, Connect@, voor jongeren vanaf 16 jaar

17 maart

10.00 uur, ds. H. Siebert + Ton Heerts
Preek van de Leek

24 maart

10.00 uur, ds. A.A. Wijlhuizen + RK-voorganger,
Palmzondag, Open Kring viering

10.00 uur, De LichtBoot, kinderkerk voor de basisschoolleeftijd

19.30 uur, Avondgebed

25 maart, maandag 19.30 uur, Avondgebed

26 maart, dinsdag 19.30 uur, Avondgebed

27 maart, woensdag 19.30 uur, Avondgebed

28 maart

19.30 uur, ds. H. Siebert, **Witte Donderdag**
Maaltijd van de Heer, m.m.v. Con Passione

29 maart

15.00 uur, ds. H. Siebert + RK voorganger
Oecumenische Kruisweg.
Gericht op kinderen en ieder die er bij wil zijn.

19.30 uur, ds. A.A. Wijlhuizen, **Goede Vrijdag**

30 maart

17.00 uur, gezinsmaaltijd

21.00 uur, ds. A.A. Wijlhuizen, **Paasnacht**
Maaltijd van de Heer, m.m.v. Con Passione

31 maart

10.00 uur, ds. H. Siebert, **Pasen**
m.m.v. Pur Sang

Kerkdiensten in Heemhof, Matenhof en Groot Schuylenburg

Aanvangstijd diensten om 10.30 uur.

Heemhof, Beatrijsgaarde 5

4 februari, Dhr. R. Upperman

11 februari, Mevr. M. Kuiper

18 februari, Mw. M. Hoekstra-Kuijper

25 februari, Pastor G. Groenland, RK-viering

3 maart, Mw. A.M. Mulder

10 maart, Dhr. R. Bloemendal

17 maart, Mw. C. Lindner

24 maart, Palmpasen,

Pastor W. Achtereekte, RK-viering

29 maart, Goede Vrijdag, Mw. C. Lindner

31 maart, Pasen, Mw. M. Kuiper

Matenhof, Warenargaarde 775

8 februari, Mw. Anne-Mieke Mulder

Zangviering: open voor iedereen

Groot Schuylenburg - Vierhuis

De Groene Voorwaarts 61

25 februari, Ds. Constance Schouwstra-Dijkman

31 maart, 1e Paasdag,

Ds. Constance Schouwstra-Dijkman

Warm, waardig & waardevol

- Volledige uitvaartverzorging
- Inlooppreekuur elke dinsdag van 9.00 tot 11.00 uur en elke 1^e dinsdag van de maand van 18.00 tot 20.00 uur
- Eigen afscheidshuis met vier 24-uurs kamers
- Samenwerking met alle verzekeringsmaatschappijen
- Scherpe tarieven en maatschappelijk verantwoord

Eglantierlaan 201
7329 AP Apeldoorn

Bel voor vrijblijvend advies
055-8001998

www.ahdo.nl
info@ahdo.nl

VAN GERREVINK
recycling en vernietiging

**INKOOP OUD-IJZER
EN METALEN**

VAN AFVAL NAAR GRONDSTOF

- Inkoop van alle soorten metaal, oud-ijzer en elektronicaschroot
- Flexibel door onze eigen containerdienst
- Wij zijn ISO 9001 en ISO 14001 gecertificeerd
- Vlotte betaling, contant of op rekening
- Opbrengst laten overmaken aan De Drie Ranken mogelijk

VAN GERREVINK
recycling en vernietiging

vangerrevink.nl
055 5380660

Mededeling over B&K advies

**Na 20 succesvolle jaren sluiten we het hoofdstuk B&K advies
af om twee nieuwe avonturen te beginnen.
Maar dat betekent niet het einde - het is een nieuw begin!**

Luuk Brink en Hendrie Kroes verwelkomen jullie
bij hun nieuwe ondernemingen:

Watermanstraat 37
M 06 20 22 42 72
E info@hypotheekadviesopmaat.nl
W www.hypotheekadviesopmaat.nl

Met passie voor financieel advies en een schat aan
ervaring, biedt Luuk Brink deskundige begeleiding
bij al uw hypotheekbehoeften.

Boommarter 33
T 055 303 42 46
M 06 22 22 92 21
E info@kroesfa.nl
W www.kroesfa.nl

Hendrie Kroes is uw financiële specialist voor al uw
vragen op gebied van hypotheek, verzekeringen en
andere financiële zaken. Ontzorgen met vertrouwen!